

Kontrola opinii biegłego

Kontrola opinii dokonywana jest:

1. co do podmiotu ekspertyzy- czy jest on kompetentny, bezstronny, czy nie podlega wyłączeniu, czy występują powody osłabiające zaufanie do biegłego- art. 196 k.p.k.
2. Co do przedmiotu- czy :
 - biegły wykorzystał cały materiał badawczy,
 - czy opinia jest logiczna, spójna, wewnętrznie niesprzeczna, jasna,
 - czy jest zgodna z doświadczeniem życiowym i wskazaniem wiedzy ogólnej.

Wady opinii (art.201 k.p.k.)

1. Niepełność opinii

Zgodnie z postanowieniem SN z 01.09.1975 r. opinia biegłego jest niepełna, jeżeli biegły **nie udzieli odpowiedzi na wszystkie postawione mu pytania**, na które zgodnie z zakresem posiadanych wiadomości i udostępnionym mu materiałem dowodowym może oraz powinien udzielić odpowiedzi, lub jeżeli **nie uwzględnia wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia konkretnych kwestii okoliczności**, albo też **nie zawiera uzasadnienia** wyrażonych w niej ocen oraz poglądów.

2. Niejasność opinii, jeżeli jej sformułowanie nie pozwala na zrozumienie wyrażonych w niej ocen i poglądów, a także sposobu dochodzenia do nich, albo jeżeli zawiera wewnętrzne sprzeczności, posługuje się nielogicznymi argumentami itp.

Opinia biegłego jest niejasna, gdy wnioski końcowe są nielogiczne, nieściśle lub łączą się z takimi zastrzeżeniami, że nie można wręcz ustalić ostatecznego poglądu biegłego, względnie gdy jest niezrozumiała lub gdy końcowe wnioski nie znajdują oparcia w badaniach.(wyr. SN z 12 maja 1988 r.).

Problem terminologii stosowanej przez biegłych.

3. Sprzeczność między opiniami.

Wymienione wady opinii organ procesowy usuwa poprzez wezwanie biegłych do ich wyjaśnienia (opinia uzupełniająca).

Wniosek o wydanie opinii uzupełniającej mogą złożyć strony postępowania.

Sposobem usunięcia sprzeczności między opiniami może być przesłuchanie biegłych i ich konfrontacja.

W przypadku nie usunięcia ich organ procesowy może wezwać innego biegłego (art.201 k.p.k.).

Formą kontroli biegłego jest jego przesłuchanie przez organ procesowy oraz możliwość zadawania pytań przez strony postępowania. Powinna być to reguła, której stosowanie realizuje podstawowe zasady procesowe: bezpośredniości, kontradyktoryjności, prawa oskarżonego do obrony.

W wyniku przeprowadzonej oceny opinii, zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, organ procesowy-sąd przyjmuje opinię (gdy spełnia wymogi poprawności) lub odrzuca w całości lub w części, gdy jest wadliwa (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.).

Błędy pojawiające się w opiniach mogą wynikać np.:

- z nieznanomości zagadnień przez biegłego

(m.in. wybór nieodpowiedniej metody badawczej,
nieprzeprowadzenie wszechstronnych badań),

- z zastosowania niesprawnej, zniszczonej aparatury,
- z powodu badań „zanieczyszczonego” materiału
- z błędnego wskazania odczytów,
- z zasugerowania się przebiegiem sprawy na podstawie jej dokumentacji (akta sprawy).

- Ewa Gruza, Mieczysław Goc, Jarosław Moszczyński, Kryminalistyka, czyli rzecz o metodach śledczych, Warszawa 2008
- Jerzy Kasprzak, Bronisław Młodziejowski, Wacław Brzęk, Jarosław Moszczyński, **Kryminalistyka** Difin 2006,
- Grażyna Kędzierska, Włodzimierz Kędzierski, **Kryminalistyka: wybrane zagadnienia techniki**, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie , 2011 ,
- Tadeusz Hanausek ,**Kryminalistyka. Zarys wykładu** Wydawnictwo: Wolters Kluwer Polska sp. z o.o. 2009 ,
- Mariusz Kulicki, Violetta Kwiatkowska-Darul, Leszek Stępka, Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia z praktyki sledczo-sądowej, Wydawnictwo: Uniwersytet Mikołaja Kopernika 2009,
- **Kryminalistyka**, red. Jan Widacki Wydawnictwo: C.H.Beck 2012,
- S. Kalinowski, Biegły i jego opinia, Wydawnictwo CLK KGP, Warszawa 1994,
T. Tomaszewski, Biegły i jego opinia w procesie karnym, Kraków 2000),
J. Jerzewska, Od oględzin do opinii biegłego. Poradnik dla prowadzących postępowanie karne, Dom Wydawniczy ABC 2005,
P. Kruszyński (redaktor), M. Błoński, M. Zbrojewska, Dowody i postępowanie dowodowe w procesie karnym. Komentarz praktyczny z orzecznictwe. Wzory pism procesowych., Warszawa 2015.